

SWEDMA

SWEDMA tackar för möjligheten att delta i EU-sakrådet och återkommer enligt följande.

SWEDMA har förståelse för viljan att reglera ”digitala plattformar” och delar uppfattningen att det finns ett behov att uppdatera dagens e-handelsdirektiv. Utformningen av Digital Service Act (DSA) innefattar emellertid en önskan och ett uttryck att reglera allmän och redaktionell kommunikation (såsom åsiktsbildning) och kommersiell kommunikation (sedvanlig annonsering) i samma rättsakt. Därtill kommer vissa rent kriminella handlingar att omfattas.

En samlad lagstiftning kan medföra nackdelar

Sverige har traditionellt valt att i lagstiftningsarbetet hålla isär det som i praxis benämns redaktionell text (alltså grundlagsskyddad åsiktsbildning/yttrandefrihet) och kommersiell kommunikation (marknadsföring). EU:s allmänna dataskyddsförordning (GDPR) är härvid ett avsteg som medfört tillämpningsproblem vid t.ex. SMS-kommunikation med politiskt budskap (GDPR omfattar databehandlingen men budskapet skyddas av grundlagen). Den tolkning som de flesta övriga medlemsstater ger uttryck för skulle innebära att GDPR inskränker grundlagsskyddad yttrandefrihet. Därmed finns en uppenbar risk att DSA kan medföra motsvarande och SWEDMA förespråkar en tydligare uppdelning mellan dessa olika områden. SWEDMA vill även understryka vikten av att det fortlöpande görs en bedömning av helhetskonsekvensen av varje reglering, det finns annars en risk att en reglering av t.ex. ”fake news” ger en oönskad men oförutsedd effekt på möjligheten för företagen att kommunicera.

Tillsyn och efterlevnad

Avgörande för hur väl en reglering lyckas är hur den efterlevs vilket bland annat beror på hur effektiv tillsynen är eller kan göras. Angående frågan om tillsyn kopplad till DSA ser SWEDMA vissa utmaningar.

DSA ska respektera/inte inskränka respektive medlemsstats grundlag. Vilket innehåll som definieras som illegalt ska bygga på nationell lagstiftning. Frågan uppkommer då hur tillsynen ska bedrivas; vilket lands myndighet som ska ha tillsyn när, och hur ska tillsynen förhåll sig till de olika ländernas grundlagar/lagstiftning utan att det blir 27 olika tolkningar. En sådan spretig tillämpning ger påtagligt negativ effekt för företag, likt vissa av våra medlemmar, som har verksamhet i flera EU-länder. Även här fungerar GDPR som något av ett mindre lyckat exempel.

Det finns vidare anledning att redan nu fundera över om tillsynen ske i linje med AVMS-direktivet om sändarlandsprincip (som ju idag omfattar t.ex. YouTube och därmed i sin helhet hamna på Irland)? Eller ska det likt dagens e-handelsdirektiv vara ursprungslandsprincipen (till exempel det medlemsland där annonserande företag har sitt säte)? Det sistnämnda är lämpat för företag men mer svår applicerat på ”hate speech/fake news”. Om utgångspunkten blir det sistnämnda kan konsekvensen bli negativ för företagens möjlighet att kommunicera. Därtill kommer frågan om nationella myndigheters begränsade möjligheter att ingripa över nationsgränserna.

SWEDMA

Sverige bör således inte bara fokusera på de materiella reglerna i kommande förhandlingar utan även på frågan om tillsynen över regelverket.

Eftersom förslagen till DSA och DMA är omfattande, och horisontella, avser SWEDMA att fortlöpande analysera och inkomma med synpunkter och kommentarer, och ser därför fram mot fortsatt dialog

Stockholm 2021-02-08

Malin Anglert
VD SWEDMA

Mattias Grundström
Förbundsjurist SWEDMA